

נוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

גיליון מס' 90 | יולי 2013 | מחיר 30 ש"ח

לקראת פסטיבל כרמיאל 2013

עמותת "מחול מדברי"

בית הספר למחול הגדול בדרום

להבים, מיתר, באר שבע, בית קמה, חצרים

י"ר העמותה: חיים וקנין | רכזת להקות: יעל סבן

ניהול אומנותי וכוריאוגרפיה: משה זינו ולנה פרייפלדן | עיצוב השקעה: timormii@gmail.com

לפרטים והזמנות: 0508322972 יעל

www.macholmidbari.co.il

ללמוד ריקודי עם זה מסוכן?

צעד
בטוח

ריקודים עם בטוח

מי ישמור על ציוד ההרקדה שלך כשהוא לבד?

מי מגן עליך במקרה תביעה של הרוקדים שלך?

מי ידאג לך אם לא תוכל לרקוד?

מי יתפור לך תכנית פנסיה על-פי מידותיך?

אתה מלמד צעדי ריקוד...? אתה צריך צעד בטוח

גאה להציג בשבילך צעד בטוח!
תכנית ביטוח מיוחדת לחברי
ארגון המדריכים לריקודי עם

ניו יורק

רח' המייסדים 22, ת"ד 104, בנימינה 30500
דואר אלקטרוני: rap_insr@012.net.il

ני"ד: 050-5296280, טל: 04-6388052, פקס: 04-6288798

אלי קברטי

מופע שירי לאדינו

יהודה עמנואל

רומנסות ספרדיות, סיפורים מהבית, פיוטים, שירה בליווי שיקופיות
מקוריות ומרהיבות גם בשפת הלאדינו

והכל בטעם של פעם, עם מיטב השירים בשפת הלאדינו: "פאדרה קרידו", "אדון הסליחות",
"מורניקה" ועוד רבים וטובים.

יהודה עמנואל: שירה ולייווי בתוף ודרבוקה,

אלי קברטי: שירה, אקורדיון, סקסופון, חליל כלי נקישה ועוד.

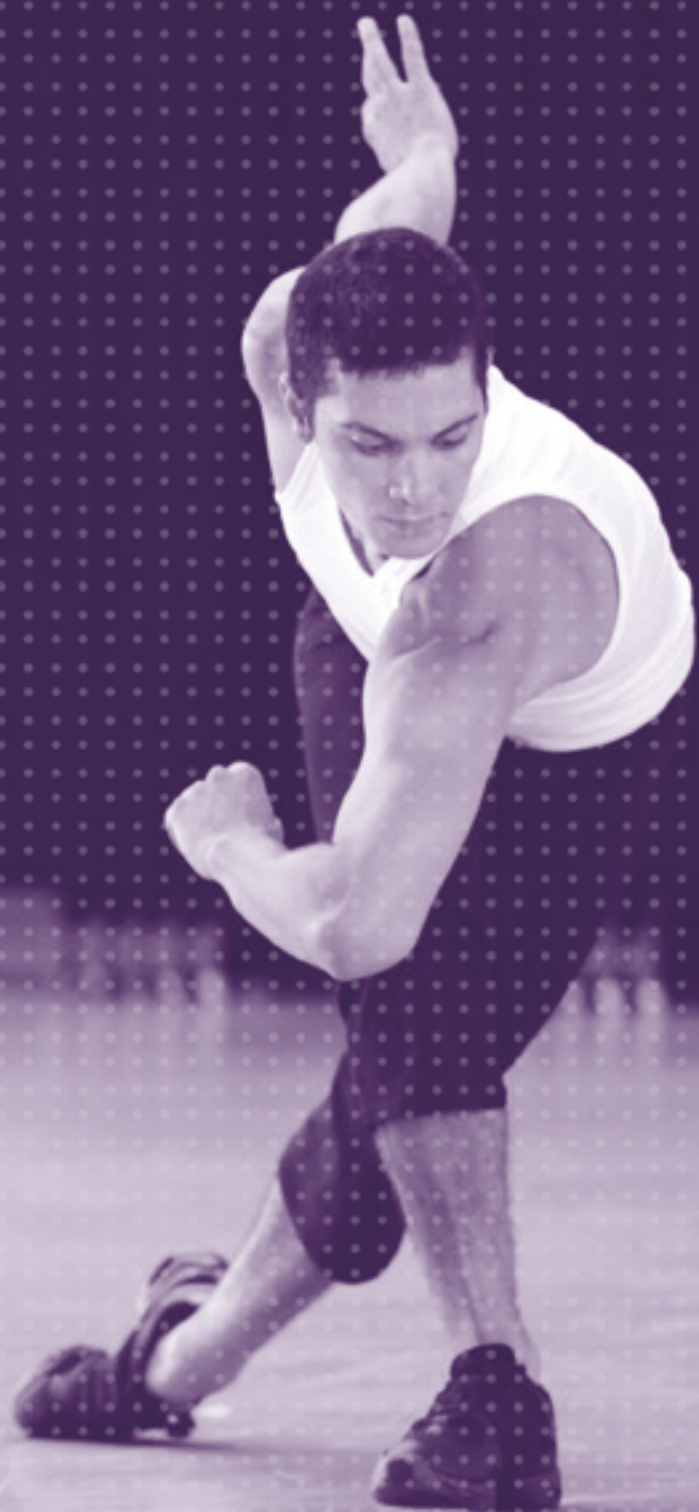
מופע אומנותי ואיכותי של שירה ונגינה בשיתוף הקהל

ניתן להזמין את הארוע בטלפונים:

אלי - 03-5041376, 052-541703, יהודה - 050-5202123, 050-8692827

just dance

מועד למני רווקים

מבצע
דאנסניקס*

2Dance

₪199

למביא מודעה זו

DanceShop

דאנסשופ :: רשת חנויות לבגדי מחול ואירובי

www.danceshop.co.il

1 8 0 0 2 2 4 9 4 5

תל אביב :: ראשון לציון :: פתח תקוה :: רמת השרון :: רעננה :: חיפה :: קרית ביאליק :: אשדוד

רוקדים מספר 88, נובאר 2013

* המבצע בתוקף עד ל-31.3.2013

רות גודמן

דני עוזיאל

ירון מישר

קוראים יקרים,

רוקדים-נרקודה מס' 90 יוצא לאור לקראת חגיגות פסטיבל כרמיאל ה-26, ונותן לנו את ההזדמנות לקחת צעד לאחור ולהביט על ההתפתחויות שהשפיעו על ריקודי העם הישראליים מאז הפסטיבל האחרון. השימוש במדיה החברתית כאמצעי לקשר בין אנשים, ובעיקר כאמצעי להעברת רעיונות וריקודים שלנו, ממשיך לאתגר את יכולתנו לווסת את ריבוי הריקודים החדשים.

ריקודים הנלמדים בהרקדות זמינים מיידית בצורה מקוונת. הנגישות הבינלאומית לריקודים, יחד עם האינטראקציה דרך פייסבוק, טוויטר, סקיפ וכיו"ב, מחברים את הקהילה הוירטואלית הכלל-עולמית. קשר זה מעודד השתתפות בסדנאות מחול בישראל כמו גם אירועים בכל רחבי העולם, מקומות בהם הקהילה הוירטואלית שלנו יכולה להתחבר באופן ממש. בד בבד, ההרקדות התפתחו למפגשי פנאי חברתיים באווירה של מסירת ריקודים חגיגית.

היום יותר מתמיד, מוטלת על המדריכים האחריות לבחור היטב איזה מהריקודים החדשים להביא לקהל שלהם, בהתאם לכל הרקדה, אבל במקביל לכלול גם את הריקודים הישנים והאהובים, אלה שלא נס לחם. השימוש האחראי בטכנולוגיה חדשנית מציע לנו בסיס רחב להתחבר ולחלוק את האהבתנו לריקודי העם הישראליים.

בגיליון זה:

- על אליהו גמליאל ז"ל מספר לנו יואב סידי במאמר מעורר השראה. תודה ליואב סידי. אנו זוכרים את אחד הענקים הייחודיים של תנועת ריקודי העם. על מצבתו חקוק תיאור הנאמן לרוחו: "איש של מוסיקה וחליל, אוהב אדם, טבע ומחול".
- פרד ברק - האדם ומורשתו - מספר כותבים חברו יחדיו ומביאים את תרומתו והשפעתו של "אב" ריקודי העם הישראליים" בצפון אמריקה. (הופיע באנגלית בגיליון הקודם, מס' 89)
- "מה שהיה ומה שיהיה בריקודי עם", ד"ר דן רונן מציג את מסקנותיו בהשקת ספרו "ריקודי-עם בישראל" ונותן תובנה היסטורית לגבי מקומם של ריקודי העם הישראליים בחברה הישראלית.
- ריקוד החודש: קטונתי - ריקוד מעגל יפהפה של אורן אשכנזי שפרט על מיתר הרגש ותחושת האחדות של רוקדים בכל העולם.
- "לכולם מגיע לרקוד" - רשמים מההרקדה בעמותת אנוש - רביו חממה מתאר ריקודי-עם ישראליים בהקשר של פעילויות שיקום וחברה לאלה הסובלים ממחלות נפשיות. (הופיע בעברית בגיליון מס' 84, יולי 2011)
- "לרקוד את הטבע - מיירי קרימולובסקי כותבת על תערוכה נפלאה בירושלים, המוקדשת לחגי העומר בהתיישבות העובדת בשנות המדינה הראשונות ועד ימינו. מסתבר שיש עדיין קיבוצים המשחזרים בכל שנה את חגי האדמה הנפלאים האלה, את הטקסים, הריקודים, התלבושות והאווירה. (הופיע בעברית בגיליון הקודם, מס' 89)

אנו שולחים מכאן את מיטב איחולי ההצלחה למארגנים, למופיעים ולמשתתפים השנה בפסטיבל כרמיאל.

קריאה ומחול מהנים,

רות גודמן, דני עוזיאל, ירון מישר - עורכים

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

גיליון מס' 90 | יולי 2013 | מחיר 30 ש"ח

6	אליהו גמליאל ז"ל יואב סידי
10	אליהו גמליאל ז"ל רבי ד"ר גיל נתיב
11	פרד ברק - האדם ומורשתו יהודית ברין-אינגבר, רות גודמן, רות שונברג'
17	ריקוד החודש: קטונתי אורן אשכנזי
19	מה שהיה ומה שיהיה בריקודי העם ד"ר דן רונן

המודעות באחריות המפרסמים

• המערכת:

"רוקדים", רח' משה דיין 96/35, ת"א 67320
טל' 03-5620447
פקס: 03-5613651
נייד: 052-5620447
דוא"ל: rokdim@rokdim.co.il
אתר רוקדים באינטרנט:
<http://www.rokdim.co.il>

• מו"ל:

"רוקדים-נרקודה", בשיתוף המכון לריקודי-עם (IDI), ארה"ב, יו"ר: בוב לוין
• עורכים: רות גודמן, ירון מישר, דני עוזיאל
• חברי מערכת: הוני גולדפיין, מלכה טישלר, בני לוי, רות שנברג
• עריכה גרפית: אנה קדרי
• פילמים, לוחות ודפוס: הדפוס החדש, ראשון לציון

כל האירועים והמופעים

מסטיבל מחול כרמיאל 23-24-25 ביולי, 2013

שעה	יום חמישי 25.7.2013	יום רביעי 24.7.2013	שעה	יום שלישי 23.7.2013	שעה	מקום
21:30	כרמיאל 2013 - מופע הנעילה	להקת המחול הלאומית של אוקראינה	21:30	עונות - מופע הפתיחה	21:30	אמפיאטרון
11:00	המאטרון השחור מפראג	MAGIC DANCE - הונגריה	11:00			היכל התרבות
15:00	הקבוצה מסטה - הלהקה הלאומית של אונגדה	INFINITY - פריזאנס, פז יורק	15:00			
19:00	שורשים - להקת רמאנר	הקסם האירי	19:00			"הימים שלנו" - הבלט הישראלי
		המאטרון השחור מפראג	23:55			
18:00	"תצגת אביב" - מופע להקות הילדים	"גשמי ברכה" - מופע להקות הוותיקים	18:00			איצטדיון
		אדמת, רח, סיס ואש - תחרות הכוראוגרפים	23:55			
23:55	תחרות התיאטרון	הרקדת מעגלים בלבד	10:00			היכל הספורט
10:00	הרקדה ברוח צעירה - מרקידים צעירים	עונות השנה - מעגלים וזומות	12:00			הורביץ
		סדנת יוצר	13:30			
		100% אמנות	16:00			
		זוכרים ורקידים בני תימים	18:00			
		מרקידיו הו"ל	19:30			
23:55	הרקדת נוסטלגיה	הרקדת נוסטלגיה	23:55			
11:00	ארץ נהדרת שלי" - מופע משולב	"הכל פתוח" - מופע משולב	11:00			מרכז ברוך
13:00	"צוונים" - מופע משולב	"רקדתי לך ארצי" - מופע משולב	13:00			
15:30	"לא משבת הרוח" - מחווה לזאב תכלת	"סכל צבעי הקשת" - מופע משולב	15:00			
18:00	"אמתיקים" - מחול אתני	רקודי נשף - מופע ראווה	19:00			
23:55	באנה הבנות - מחול לשישיה היפס של חיה אלכרטאן	מופע של תזמורת כרמיאל	23:55			
18:00	א"הבה" - הרקדת זומות	הרקדת הורים וילדים	18:00			מגרש הגליליות
23:55	א"ח אש" - מסיבה ים-תיכונית לנוער	מסיבת זמבה ולטיני לנוער	23:55			(מתחם הנוער)
11:00	רקודים מיוחדים ונשכים	רקודים לשירים מן המקורות בשילוב רקוד חסידי	10:00			אולם הספורט
13:00	הרקדת נשים	זומות מתחיליים	12:00			מת"ס
16:00	הרקדת עמים	הרקדה בסגנון מימי	14:00			
19:00	הרקדה עם עיוורים	הרקדת דבקה	16:00			
23:55	הרקדה בג אל נב	הרקדת אמצע הדרך	18:00			
		מיני מרתון נשים בלבד	23:55			
		שורות ורקודי מעגל מיוחדים וקציבים	04:00			
17:00	להיטים להיטים	רקודים על גלגלים	17:30			מגרש הטיניס
18:30	הרקדה חופשית (מעגלים וזומות)					
23:55	הרקדה המרכזית	ההרקדה המרכזית	23:55			

יריד הדוכנים והמזון שבקריית המסטיבל יהיה פתוח לרשות האוהדים 24 שעות ביממה.

המשו אותנו בפייסבוק!
פוסט לבל מחול כרמיאל

www.karmiefestival.co.il

קרטיסים 04-9881111

יואב סיד'י

אליהו גמליאל ז"ל

“איש החליל והמוזיקה אוהב אדם טבע ומחול”

(מתוך הכיתוב על מצבתו)

אליהו היה פעיל בקיבוץ ותרם את חלקו בנגינה, תיפוף וריקוד, בערבי הריקוד שהתקיימו בקיבוץ בימי שישי. הוא היה מקובל מאוד בקיבוץ והתבלט בעיקר בשלושה תחומים: בכישרונו המוזיקאלי, כרקדן וכשחקן.

אליהו השתתף, כמובן, הן במחזות שכתב מתתיהו שלם, והן בטכסי החג הקיבוציים שנבנו בשיתוף פעולה על ידי **מתתיהו שלם** (תוכן, מילים ולחן) ועל ידי הכוריאוגרפית **לאה ברגשטיין**: ריקוד ותנועה. בתחילת המלחמה גויס לפלמ"ח ועם הקמת צה"ל שירת ביחידת חבלנים.

ב-1949, יחד עם חברו המוזיקאי **אהרון שפי**, היה אליהו מראשוני ובכירי הנגנים של תזמורת צה"ל שם גם נתכבד להיות שרביטן - מנצח. לאחר השחרור היו שניהם תלמידי המדרשה למורים למוסיקה בסמינר הקיבוצים אותה ניהל **עמנואל עמירן-פוגצ'וב**. באותה עת הם גם ניגנו יחדיו בתזמורת שליוותה את פסטיבל המחולות בדליה, בניצוחו של **שמה יפה**.

בסיום לימודיו קיבל אליהו תעודת

הוראה כמורה למוזיקה. במקצוע זה עבד שנים רבות בבתי ספר יסודיים ותיכונים דוגמת בית ספר תיכון עירוני ה' ו-ד'. בתיכון עירוני ד' (1968) עשו התלמידים שביתה למען המשך לימודי המוסיקה עם אליהו שהיה מורה לא גרתי המוציא את תלמידיו בבוקר לשמוע את ציצי הציפורים ולזהותם לפי הציץ.

אליהו לא הסתפק בלימו-

דים הפורמאליים. בתחילת שנות ה-70 למד אליהו מוסיקה ערבית אצל מורה ערבי בחיפה שגם לימד אותו נגינה בעוד, דבר שאפשר לו אח"כ ללמד מוסיקה גם בבתי ספר ערביים.

בשנת 1952 הלחין אליהו את השיר "ארץ זבת חלב ודבש" לבקשתו

אליהו גמליאל בן מאיר ומרים נולד בטבריה בשנת 1926 (תרפ"ו) למשפחה דתית שורשית. אמו נולדה בבית שאן ואביו בטבריה ולאחר חתונתם עברו לגור בטבריה. אליהו נולד לאחר שלוש בנות ולאחר תפילות רבות לאליהו הנביא (לסבו היו 14 בנות ואף לא בן אחד). סבו מצד אמו היה ממוצא מרוקני, עלה לארץ בערך ב-1880 והיה בעל אדמות בעמק בית שאן. ואילו סבו מצד אביו היה מהאזור הכורדי של עירק. אליהו ואחיו עמנואל נשלחו ללמוד בתלמוד תורה עד בערך גיל 9, אז מרדו והחליטו לעזוב ולעבור לבית ספר עממי אליו נרשמו ועברו על דעת עצמם ואח"כ קיבלו בדיעבד את הסכמת הוריהם לכך.

אליהו היה בתנועת "הנוער העובד" ועבר בתחילת שנות ה-40 לקיבוץ רמת יוחנן במסגרת חברת הנוער הארץ ישראלית שמטרתה הייתה לעזור למשפחות עניות ולאפשר לבניהם ללמוד ולעבוד. ברמת יוחנן היה אליהו כ-3 שנים מהחשובות בחייו שהטביעו בו את חותמן לכל חייו. אחר-כך עבר עם הגרעין שלו לקיבוץ אלומות.

הכישרון המוזיקאלי שלו התגלה כבר בגיל צעיר. הכלי הראשון שלו היה מפוחית פה אותה קיבל במתנה בגיל 5-4 ועליה למד לנגן לבד. בגיל 12 כבר ניגן במפוחית ותופף בתופים וליווה את ריקודי הצ'רקסיה והקראקוביאק, בצריף הצופים בטבריה. המדריך חיים רוכליק מהפועל הצעיר ברוסיה, היה זה שלימד אותו את השיר העברי הראשון "לעבודה", של מתתיהו שלם שבעתיד יהיה כעין אב מאמץ לאליהו בקיבוץ רמת יוחנן.

בבואו לרמת יוחנן התחיל ללמוד נגינה בחליל צד אצל החלילן אורי טפליץ ומעבר לחשיפתו למוסיקה הקלאסית נחשף שם גם למוסיקה העממית. המדריך שלו בחברת הנוער היה המלחין והמשורר מתתיהו שלם, שלימד אותו תנ"ך, היסטוריה, מוסיקה ורעיית צאן.

בין השניים נוצר קשר אמיץ ואליהו הפך לבן בית במשפחת שלם. אליהו עבד בדיר במשך זמן רב ושם במרעה, למד לנגן בחליל רועים מרועה ערבי. מהחלילן ומהזמר אילקה רווה, למד באותה עת כיצד לבנות חליל רועים מקנה.

אליהו נולד בשם **ג'ומעה** שפירושו יום שישי ושהיה מקובל מאוד אצל יהודי עירק, אך ברמת יוחנן בחר אליהו לעצמו את השם גמליאל.

אליהו גמליאל
בכניסה לאולם בנגינה

המשק, ניגן אליהו בפסטיבל מחול שונים דוגמת פסטיבל המחול בדליה, פסטיבל הנוער הדמוקרטי בוורשה (1947) עם להקתו של **זאב חבצלת** וב-1959 בוינה. בהמשך דרכו, בעת שהותו בארה"ב ניגן בחליל צד בתקליטים לריקודי עם שהפיק פרד ברק "תקליטי תקווה" יחד עם האקורדיוניסט והמעבד **עמי גלעד** (ראה כתבה נוספת בגליון זה). אליהו ליווה בנגינתו בתוף ובחליל את שיעורי המחול של **ירדנה כהן** אליה היה קשור מאוד ואשתו (השנייה) מרשיה הייתה המלווה בפסנתר.

למרות היותו נגן חליל צד מצטיין, הרי הכלי שאפיין את אליהו יותר מכל ושהיה לו לבן לוויה קבוע בכל אשר הלך היה חליל הרועים הפשוט אותו בנה במו ידיו מצינור אלומיניום, פלסטיק או מקנה אותו מצא בשדה.

אליהו עסק גם בבניית כלי נגינה שונים ואף הופיע בהדגמות של הכלים שבנה וערך סדנאות לבניית כלים. הוא גם אסף כלי נגינה מכל העולם והיה מנגן בהופעותיו בפני ילדים על חליל מהפיליפינים שמנגנים בו על ידי נשיפה דרך האף, או ב"חנוכייה מנגנת" שבנה לחג החנוכה, או בשנורקל לצלילה אותו הפך לחליל, או פרי מיוחד מיובש אותו הפך לחליל וכו'. אליהו ניגן באוקרינות (כלי נשיפה) אותן בנה ובאקורדיון אותו למד גם לתקן ולכוון. בביתו היה פורט על עוד מזרחי ועוד.

ב-1961 פגש בסמינר למוזיקה בזיכרון יעקב, סטודנטית למוזיקה מארה"ב בשם **מרשיה** שלימים הפכה לאשתו. מרשיה חזרה לסיים את לימודיה בארה"ב ואלהיה נסע בעקבותיה ב-1962 לארה"ב ללמוד מוזיקה ובניית כלי

של מתתיהו שלם כקנון לשני קולות. השיר חובר כתרגיל במוסיקה כחלק משיעור בהלחנה במדרשה למורים. השיר התפשט מהר בארץ ובעולם וזכה לביצועים רבים של יפה ירקוני של שמשון בר נוי ואחרים.

אליהו הלחין מעט שירים וביניהם השיר "שחרחרות חן" למילים של בנצו, "שיר ריקוד" למילים של **פניה ברגשטיין**, "לחוף התל" למילותיו של **מוסה אשכנזי**. הוא גם הלחין תוספת לשיר "ודוד יפה עיניים" של מתתיהו שלם ותוספת לשיר "אהבת הדסה" ללחן עממי תימני (אליהו חיבר ללחן זה ריקוד וגם הלחין את החלק השני של הריקוד). אליהו גם הודריך מקהלה ב"בית הגפן" בחיפה, אשר שרה עיבודים ולחנים שלו.

בשנות ה-50 הופיע אליהו בסרט "איי לייק מייק". באותן שנים גם רקד וניגן ב"להקת ענבל" (שכללה בראשיתה יוצאי תימן ועדן בלבד), אליה הוזמן על ידי **שרה לוי תנאי**, מייסדת הלהקה, למרות היותו בן למשפחה יוצאת צפון אפריקה. זאת בשל יופיו וכישוריו כרקדן-שחקן-זמר ונגן. מלהקת ענבל הביא אליהו את תנועת הידיים המיוחדת שיש בריקודו "דרור יקרא", בכניסה למרכז בחלק השני, ואשר מעטים מבצעים אותה נכון.

ב-1949 התחתן לראשונה עם **כרמלה**. מנישואיו הקצרים (4-5 שנים) נולדו לזוג שלושה ילדים: **סמדר** (נגנית חליל צד), **זמר** (מוזיקאי מוכשר ומכוון פסנתרים) ו**יפית**.

כנגן חליל צד היה אליהו מופיע הרבה ואף לימד נגינה באופן פרטי בקיבוצים. מלבד נגינה בטכסי החג בקיבוץ רמת יוחנן, אליהם המשיך להגיע בדבקות גם לאחר עזיבתו את

אליהו חיבר ריקודי עם שהם מלאכת מחשבת. בריקודיו ניכרת ההתייחסות לתוכן השיר ויחס הכבוד שאליהו נתן למילים. כן ניכרת המוסיקאליות שלו בדגשים המיוחדים שלעיתים המדריכים והרוקדים לא הצליחו לקלוט ולבצע.

אליהו גמליאל הנצחי עושה שמח עד אור הבוקר

שלושה דורות אליהו גמליאל, יואב סידי וירון

אליהו גמליאל עם רוקדות

למילים. כן ניכרת המוסיקאליות שלו בדגשים המיוחדים שלעיתים המדריכים והרוקדים לא הצליחו לקלוט ולבצע, כמון: ה"אצבע צרידה" בריקוד "שני שושנים" היא בספירות 2 ו-6 ולא כפי שרוב הציבור מבצע על 1 ו-5, או הפתיחה לריקוד "איילת אהבים" המתחיל ב"פסיעה-שהייה-שיכול-שהייה" ואז ארבע פסיעות ברצף, דבר שרק מעטים מצליחים לבצע נכון. מצד שני אליהו היה חופשי בגישתו ולמשל בריקוד "שני שושנים" שחובר במקור ללא סיבוב של הבת הוא היה מסובב את הבת ואומר כי "אם הציבור הוסיף שם סיבוב כנראה שכך היה צריך להיות מלכתחילה".

מריקודיו הידועים אפשר לציין את: "ארץ זבת חלב" (אותו גם הלחין), שני שושנים, דבקה בנות הכפר, הכל בגלל האהבה, אהבת הדסה (מהיר), אם ננעלו, בשדות בית לחם, דרור יקרא, כל הכבוד, אהבה עתיקה, איילת אהבים, ים ושקיעה, מי האיש, סימן שאתה צעיר, עוזרני אל חי, ציון תמתי, הגששים, טרנטלה, יש לי גן, מעבר לנהר, ובאו האובדים, אליהו הנביא, בת הזמן, רועה ורועה.

אליהו הפיץ את ריקודיו בארץ ובעולם בסדנאות השתלמויות ואולפנים למדריכים לריקודי עם. אליהו רקד בהרקדות שונות ובעיקר חיפש הרקדות בהן יכול היה לרקוד את הריקודים הישנים שאהב אם כי לא בחל ברקודים חדשים בעיקר אם היו למילים של השיר משמעות לגביו כגון: תפילתי, אנא בכח וכו'.

אליהו רקד בהרקדות החופשיות בשפת הים בחיפה אותן שילב בטיול בטיילת של חוף דדו ובעצירה לצורך נגינה ושירה. בהרקדה של יענקלה לוי בבית כץ הוא הציג לראשונה את ריקודו דרור יקרא, שנוצר אליבא דיענקל'ה בהפסקה. אליהו לקח חלק בהרקדות שישי שבת בקיסריה שארגנו **משה תלם ואמנון שילה**, ונתן להן נופך מיוחד. הוא ערך

נגינה. הוא הגיע לניו יורק עם מזוודה מלאה כלי נגינה שבנה במו ידיו כדי להדגים את יכולותיו, אך זו נגנבה ממכונתו, דבר שגרם לו לעוגמת נפש לשנים רבות. בסופו של דבר לא התקבל אליהו ללמוד בניית כלי נגינה ב-UCLA אך, למד במקום זאת תיקון כלי נגינה, מקצוע בו עסק החל מ-1964 בבית מלאכה קטן ברחוב פבזנר בחיפה, במקביל להוראת מוסיקה ולהדרכת ריקודי עם.

הזוג מרשיה ואליהו גידלו ארבעה ילדים: הזמרת **יסמין** (להקת פיקוד צפון, שלישית מנגו, הוראה בבי"ס רימון, הרכב קולי "ווקאל" ועוד), **אמיר** והתאומים **נדב ויובל**. ב-1974 נסע שוב לארה"ב לשנתיים והשלים ב"סיוקס סיטי" - אייווה את לימודיו כמתקן כלי נשיפה.

לריקוד העממי היה אליהו מחובר מילדותו, כמו למוסיקה, הן כנגן מלווה והן כרקדן. הוא לקח חלק בקורס מדריכים לריקודי עם שערכה **גורית קדמן**, היה מדריך בקורסי שירה ומחול של הנח"ל, רקד בלהקת הפועל, רקד בהרקדות של המדריך האגדי **פרד ברק** בניו יורק, ואחר-כך אף הדרין במחנה "בלו סטאר" בניוהלו.

אליהו החליף את שלום חרמון בהרקדות אזוריות בסמינר למורים "אורנים" בקריית טבעון, אך החוג המרכזי שלו היה ב"בית פבזנר" בחיפה, בסמוך לבית המלאכה שלו, שהיה חוג מיוחד במינו שבו אליהו ביטא את תפיסת העולם שלו לגבי הריקוד העממי האומרת שהשיר ומילותיו הן חלק בלתי נפרד מהריקוד.

אליהו גם רקד, הדרין ולימד ריקודי עמים. הוא קיבל לידי את החוג של המדריכה **צפרא טאצ'ר** שחלתה, והמשיך להדריך במקומה עד שלקה בליבו.

אליהו חיבר ריקודי עם שהם מלאכת מחשבת. בריקודיו ניכרת ההתייחסות לתוכן השיר ויחס הכבוד שאליהו נתן

אליהו היה פעיל בקיבוץ ותרום את חלקו בנגינה, תיפוף וריקוד, בערבי הריקוד שהתקיימו בקיבוץ בימי שישי. הוא היה מקובל מאוד בקיבוץ והתבלט בעיקר בשלושה תחומים: בכישרונו המוזיקאלי, כרקדן וכשחקן.

שנת 2009, קבלת שבת בגניגר

לרוקדים, באופן קבוע, "טיול בוקר" להכרת הסביבה, ערך סדנאות תיפוף ועוד.

אליהו היה ממייסדי הרקדת הדגל של הנוסטלגיה בישראל, בקיבוץ גניגר בהדרכתו של יאיר בינו, וקבלות השבת שערך שם היו לשם דבר.

אליהו רקד הן בפסטיבל בכרמיאל והן בהרקדות קטנות ושכונתיות. הוא רקד כדרך חיים, כמעט עד יומו האחרון. גם לאחר שני התקפי לב, אמר כי הוא רוקד לפחות ריקוד אחד ביום ואף הדגים את הריקוד: "הנודד" ושאל אם אני מכיר אותו?

אליהו אהב לשיר. היה לו קול חזק וצלול ומדויק עד מאוד. לרוב היה מתחיל בנגינה ועובר לשירה. הן בגלל הזיכרון הטוב שלו והן מאהבתו לנושא, הפך אליהו, ברבות השנים, לאחד המומחים לזמר העברי בהכירו אלפי שירים בעל-פה, כולל שירים מיוחדים ונידחים. כמובן שהוא ידע את כל שירי מתתיהו שלם בעל-פה, כולל שירים שמעולם לא נכתבו תוויהם (אליהו עזר למתתיהו לכתוב את ספריו כי מתתיהו לא למד מוסיקה ולא ידע תווים) ושנעלמו יחד עם אליהו.

אליהו עסק בהנצחת הזמר העברי. כך למשל הקליט יחד עם הזמר אילקה רווה וקבוצה של חברי רמת יוחנן סרט וידאו של שירי מתתיהו, וכן הקליט שירים מיוחדים לאתר "זמר רשת" העוסק בזמר העברי הקדום עד קום המדינה. אליהו היה חבר "בחבורת האש". חבורת האש היא קבוצה של לוחמי הפלמ"ח, מהמחלקה הערבית, "המסתערבים", שהיו נוהגים לשיר סביב למדורה שירי רועים ושירים אחרים. ותיקי חבורת האש נוהגים עד היום להיפגש בקביעות לערבי שירה.

בשנים האחרונות עסק הוא רבות בלימוד פיוטים ובשירתם עם קבוצה שהייתה נפגשת פעם בשבוע בבית אבא חושי בחיפה, פעילות שהחזירה אותו ללחנים ולמוזיקה ששמע בילדותו בבית אבא.

במסגרת פסטיבל המחולות בכרמיאל נהג אליהו לשבת עם חברים, בכל לילה, החל מהשעה 2.00 ועד עלות השחר, בפניה שלווח בכניסה למתנ"ס, לשירה, נגינה, סיפורים, בדיחות וריקודים. פעילות זו הפכה למוקד עלייה לרגל לחובבי השירה ונחשבה לאחת מפינות החמד הלא רשמיות של הפסטיבל.

אליהו יצר פינות רבות כאלה במקומות ובתחומים שונים. למשל במועדון הזמר של אמנון שילה הייתה לו פינה שבה היה מספר "סיפורו של שיר", מנגן ופוצח בשירה. בבית הכנסת הרפורמי, בו היה מבקר בקביעות, היה לאחד מעמודי התווך של הקהילה, תוך שהוא משלב את כל כישוריו כזמר, נגן, מרקיד, ומורה דרך, וזאת מבלי להגדיר את עצמו כדתי. הוא נשאר תמיד קשור למקורות ואף הפגין ידע רב וזיכרון מופלא בצייטוט פרקים שלמים מהתנ"ך בעל-פה.

תחום נוסף שבו הצטיין אליהו היה הכרת החי והצומח, ומסלולי טיול בכרמל ובכל הארץ. הוא אמנם למד קצת בוטניקה במדרשה באוניברסיטת ת"א, אך את רוב ידיעותיו רכש בלימוד עצמי. הוא היה בעל חושים חדים באופן יוצא דופן והיה רואה ושומע כל דבר בטבע. הוא למד רבות

יואב סדי, אליהו גמליאל, סדי עמישי

אליהו לא
הסתפק
בלימודים
הפורמאליים.
בתחילת שנות
ה-70 למד
אליהו מוסיקה
ערבית אצל
מורה ערבי
בחיפה שגם
לימד אותו
נגינה בעוד,
דבר שאפשר
לו אחר-כך
ללמד מוסיקה
גם בבתי ספר
ערביים.

משאלות ששאל את הרועים במרעה והן מספרים שרכש, או מביקורים בספריית אוניברסיטת חיפה, או מהתייעצויות עם מומחים בתחום כגון פרופסור אמוץ דפני שהיה שכנו. הוא ידע שמות של אלפי צמחים והכיר אותם יותר מבוטנאים מוסמכים וידועים. הוא אהב להשתתף בטיולים של בתי ספר, אהב לטייל ולהדריך טיולים בהם שילב תמיד את הסבריו המלומדים וכן שירה, נגינה ועוד.

בטבע ידע בדיוק מה מותר לאכול. היה עוצר, קוטף, אוכל בעצמו ונותן לאנשים לטעום. היה סוג של קוף שאלהו היה קוטף, מקלף את קליפתו, מנקב כמה חורים, עושה ממנו חליל, ולאחר שסיים לנגן אכל אותו. הוא היה נוהג בכל אירוע או טיול לבוא לפני כולם, לתור את המקום, את צמחייתו ובעלי החיים ולהתענג על הטבע.

אלהו הלך מאיתנו בטרם עת, ביום 10.3.2013, ונקבר בבית הקברות ברמת יוחנן במקום בו נקברו גם **לאה ברגשטיין**, **אילקה רווה** ומורו-אביו הרוחני **מתתיהו שלם**. קבורתו בקיבוץ התאפשרה, למרות שאינו חבר קיבוץ, בזכות הקשר המיוחד שלו למשפחת שלם ולקיבוץ אליו היה מגיע לעיתים קרובות לבקר חברים ואת ביתו סמדר ולהשתתף בטכסי החג ואולי בזכות היותו שגריר ומפיץ של התרבות שנוצרה ברמת יוחנן בארץ ובעולם.

מקורות:

- כתבה של דן רוני בחוברת "מדור לדור" של "עמותת רעים".
- ראיונות עם אלישע שלם בנו של מתתיהו ועם מרשיה גמליאל אשתו.
- כתבה בעיתון רוקדים גיליון 69 מאפריל 2006.
- כתבות שונות באינטרנט.

אלהו גמליאל ז"ל

חיבה יתירה היתה לו, לאלהו, לדמות אלהו הנביא... (לפני שנולד אימו הטריחה עצמה בנסיעה מייגעת מטבריה למערת אלהו הנביא בכרמל להתפלל שם לבן-זכר). בכל מוצאי שבת אני נזכר בריקוד שכולו מעבר מהיסוס לבטחון, מאיטי למהיר: "אלהו הנביא, התשבי, האר את עיני... חדש ששוני, וברך את מעוני". אלהו לא רק חיבר ריקוד לשיר: "קום והתהלך בארץ..." הוא קיים את הצו העתיק הזה ברגליו למעלה משבעים שנה... הכרתי את אלהו גמליאל לא רק ברחבת הריקודים. בשנים תש"מ-תשמ"ה הייתי רב בית הכנסת "אהל אברהם" במרכז חינוך ליאו באק בכרמל-צרפתי. אלהו היה מגיע לעתים לתפילות קבלת השבת, שולף "במפתיע" מכיס מעילו חליל צד, ומלווה את שירת "ידיד נפש", "מזמורי התהלים" ו"לכה דודי" בנגינה... במוצאי שבת, לפני ראש השנה, היינו מתכנסים ואלהו לימד אותנו מנגינות פיוטי ה"סליחות" בנוסח עדות המזרח.

מהי מורשתו של **אלהו גמליאל**? תרבות עברית-ישראלית המשלבת מלים, צלילים, צעדים וריקודים. כשארץ ישראל התחילה להתאושש מהמחסור וה'צנע' של ראשית שנות החמישים, שרנו וחוללנו בהתלהבות ובמחאות כפיים: "ארץ זבת חלב ודבש" - הבטחה עתיקה שהמנגינה הפיחה בה רוח חדשה: רוחו של **אלהו גמליאל**, צעיר עם שורשים עתיקים בנופי טבריה, הגליל והכרמל. אלהו חיבר, באמנות ובאהבה, פסוקים עתיקים עם צלילים חדשים, חלומות בני דורות עם כוריאוגרפיה עכשווית. כשאנו רוקדים "ציון תמתי, ציון חמדתי, לך נפשי מרחוק הומיה", מרגישים את הגעגועים לארץ בתנועות הידים והרגלים. כשאנו רוקדים את "מי האיש החפץ חיים, אוהב ימים לראות טוב? נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה" - התנועות מבטאות כמיהה לחיים ארוכים וטוהר שפתיים. בריקוד הזוגות "ים ושקיעה" מחקים הרוקדים בידיהם ורגליהם את חרטום הספינה החותרת בין גלי הים...

מי יתן ונמשיך בדרכו, בצליליו ובצעדיו. יהי זכרו ברוך!

רבי ד"ר גיל נתיב, פולין

אלהו חיבר, באמנות ובאהבה, פסוקים עתיקים עם צלילים חדשים, חלומות בני דורות עם כוריאוגרפיה עכשווית.

פֶּרַד פֶּרֶק - האדם ומורשתו

דוריס האמפרי, וצ'ארלס ווידמן. עם קבלת האזרחות האמריקנית בשנת 1947, שינה את שמו ל**פרד ברק**. בעיר ניו-יורק פרד מיסד את עצמו מחדש עם **קטיה ד'לקובנה**, גם היא רקדנית לשעבר בלהקתה של קראוס. בשנת 1950, זוג הרקדנים ברק ודלקובנה כבר היו ידועים היטב בביצוע ריקודים בעלי אופי יהודי. הם הופיעו בכל רחבי ארה"ב, ניהלו סטודיו בעיר ניו-יורק ולימדו במחנות הקיץ של מכון בארדן-בראנדייס בסימי-וואלי, קליפורניה. בֶּרֶק החל להתרכז בכוריאוגרפיות משלו, וכן הפיק רקדנים אחרים. הוא יצר סדרת ריקוד ייחודית שנקראה "במה לרוקדים", שנערכה בין השנים 1949-1954 במוזיאון ברוקלין שברובע ברוקלין, ניו-יורק. הוא בחר רקדני מחול מודרני מסטודיו ולהקות מחול שונים, ונתן להם הזדמנות

פריץ ברגר במחול הסולו שלו "העריץ", ווינה 1934

פרד פֶּרֶק (1911-1980) נולד בשם **פריץ (פרידריך) ברגר** והיה בעל השפעה בעולם ריקודי העם הישראליים בארה"ב. המאמר שלפניכם מכיל מידע ביוגרפי המתאר בקצרה את חייו ומפעליו של פֶּרֶק אשר עשו אותו איש חזון יוצא דופן בעולם המחול, וכן את זיכרונותיהם של אלו שנפעמו ממנו. פרד נולד בווינה שהייתה תחת שלטונו של **פרנץ ג'וזף הראשון**, קיסר אוסטריה (1848-1916) ומלך הונגריה (1867-1916). הוא אך סיים את הכיתה התשיעית כאשר אביו שלח אותו כמתלמד לצורך תכשיטים, אצלו עבד חמש שנים. הוא שנא את עבודתו; הכיפוף הממושך בעבודה על תכשיטים גרם לו לבעיות בריאות קשות בגבו. לשיפור מצבו ועמידתו, יעצו לו לקחת שיעורים בריקוד.

בדרך מקרה, צפה בהופעת-חוץ חנימית של הרקדנית האקספרסיוניסטית המודרנית הווינאית **גרטרוד קראוס**, מי שהייתה לימים חלוצת המחול המודרני בישראל. ברק פנה אליה ליעוץ בנושא שיעורי מחול וכך החל את הקריירה המקרית לחלוטין שלו.

פרד התחיל ללמוד אצלה ריקוד, הצטרף ללהקת המחול שלה, הופיע באופרות, ולבסוף, פתח סטודיו למחול משלו. בשנת 1934 זכה במדליית הברונזה היוקרתית בתחרות המחול הבינלאומית של ווינה לרקדן הסולו המבטיח ביותר, בריקוד שלו שנקרא "העריץ". בריקוד זה, הוא הביע את ביקורתו החברתית על היטלר על ידי הצגת דיקטטור בדמותו של פרעה העתיק.

הקריירה האירופאית שלו נקטעה בעטיו של הכיבוש הנאצי, מה שהכריח אותו להימלט לשוויץ, הולנד, אנגליה, ולבסוף לקובה, שם הופיע עם **קלאודיה וול קאופמן**, רקדנית לשעבר של קראוס, ובין השנים 1939-1941 ניהל שם גם בית ספר למחול.

פרד הגיע לארה"ב בשנת 1941 ובילה את שנותיו הראשונות בהופעות עם וול קאופמן כמו גם עם הנייה הולם, מי שהייתה אחת מ"ארבע הגדולות" שייסדו את המחול המודרני בארה"ב. האחרות היו **מרת'ה גראהם**,

התמונות באדיבות יהודית ברין-אינגבר והמכון לריקודי עם - IDI ארה"ב. לפרטים נוספים של חייו ויצירתו של ברק ראה "ריקודי נצחון, סיפורו של פרד ברק, מאסטר הריקוד היהודי בעת החדשה", מאת יהודית ברין-אינגבר, תל אביב: יצא לאור על ידי הספרייה למחול ישראל, 1985.

להופיע ביחד ברוח חדשה, להראות את ריקודיהם וגם להרוויח כסף. סדרת ההופעות הזאת תרמה רבות לקידום המחול המודרני באמריקה.

פרד הפיק במנהטן תכניות מחול במוזיאון האמריקני להיסטוריה טבעית, ואחר-כך במרכז האגודה העברית לצעירים וצעירות 92nd Street YM-YWHA Young Men's-Young Women's Hebrew Association - הממוקם ברחוב ה-92 ושדירת לקסינגטון, הידוע כיום בכינויו "ה-92Y". שם, יחד עם **דוריס האמפרי ובוני בירד**, הוא הקים במשותף את להקת המחול "מרי-גו-ראונדרס" - הקרוסלה המסתובבת. הלהקה שהוקמה בשנת 1952 על ידי המחלקה לריקוד בתכניות לילדים של ה-92Y, כגוף ללא מטרת רווח של קבוצת תיאטרון וריקוד לילדים, מנתה רקדנים בוגרים מקצועיים. משימתה הייתה לחנך ילדים למחול על ידי הופעות מחול חינוכי ובידורי שכללו נושאים רב-תרבותיים, דבר שהשתקף בהופעות ובקהל. ללהקה זו הוא חיבר בשנת 1953 את הכוריאוגרפיה "חופשה בישראל", כמו גם ריקודים אחרים.

החל מ-1947, ברק הדריך להקת הופעות של מחול יהודי, וחוגים של ריקודי-עם יהודיים ופלסטינים. לפני שהוקמה מדינת ישראל, ריקודי העם שנוצרו שם נודעו כ"ריקודים פלסטינים". משנת 1951 הפעיל את החוג השבועי לריקודי-עם יהודיים ב-92Y.

שנה לאחר מכן הקים שם את המחלקה לריקוד יהודי, ותחת ניהולו התקיימו חוגים לריקודי-עם ישראלים לקבוצות גיל שונות בכל שבוע. החוגים היו פתוחים לכולם, דבר שמשך אליו מאות אנשים. הוא הפעיל קורסים ללימוד ריקודי-עם ישראלים, תכניות הכשרה למנהיגות בריקודי-עם, והתנסות בהופעות. בשנת 1955, במסגרת המחלקה תחתיו ב-92Y, יצר ברק, ניהל וחיבר, כוריאוגרפיה ל"הַבְּיָקָה" - להקת ריקודי-עם ישראלים של הבית. בד בבד שימש ראש מכון המחול של הסמינר התיאולוגי היהודי - The Jewish Theological Seminary, שם נתן לתלמידי ההסמכה לרבנות את חוויית השיתוף בחשיבות הריקוד הישראלי והיהודי.

בשנת 1952 ביצעו ברק ודלקובה את הכוריאוגרפיה שלהם "סצנות מירושלים" בפסטיבל הראשון לריקודי

עם ישראליים ותחרות שהתקיימו בהאנטר קולג' שבעיר ניו-יורק, בחסות הקרן הלאומית היהודית - Jewish National Fund.

פסטיבל ריקודי העם הישראליים החל כתחרות מחול בה השתתפו חמש להקות של צעירים ואמנים אורחים הממלאים ערב שלם של הופעות. שנתיים לאחר מכן, עברה חסות הפסטיבל למועצת האמריקנית הציונית הצעירה - American Zionist Youth Council.

ברק ניהל את הפסטיבל משנת 1954 ועד לפרישתו בשנת 1977. הוא הרחיב בצורה ניכרת את מספר הלהקות המשתתפות ושינה אותו מפסטיבל תחרותי לפסטיבל של צעירים. עם השנים, הפסטיבל התקיים במקומות שונים בעלי-שם כמו הקארנגי הול, הֶפְּלֵט פורום בתיאטרון של המדיסון סקוור גארדן, אולם אייברי פישר שבלינקולן סנטר, תיאטרון הביקון, והטאון הול. בנוסף לניהול הפסטיבל, בשנות ה-60 וה-70 ערך פרד השתלמויות קיץ שנתיים למדריכי ריקודי-עם ישראלים במחנות הבלו-סטאר שבהנדרסונוויל, צפון-קרוליינה.

ברק הרחיב את הפעילויות המחברות בין צעירים ובין ישראל בעידוד הקרן האמריקנית הציונית הצעירה (American Zionist Youth Foundation) AZYF. הוא ערך טיול קיץ לישראל שכולו סדנא לאוהבי ריקודי העם. בעזרת ה-AZYF ייסד וניהל מחלקה נפרדת לה קרא המכון לריקודי-עם ישראלים - The Israel Folk Dance Institute - שם ערך את "הורה", עלון חדשות בנושא ריקודי-עם ישראלים שהחל בשנת 1961 כ"מודעון", וגם יצר מרכז הפצה לספרים ותקליטים. רבים מספריו ראו אור על ידי ה-AZYF. כותרי הספרים כללו את "הריקוד - הריקוד היהודי" (1972), "הריקוד החסידי" (1975), "מחול העם - מחול העם היהודי" (1978), ו"100 ריקודי עם ישראלים" הכולל רישום צעדי הריקודים והוראות הדרכה (1977), (1983). ספרו "המחול היהודי: לקט מאמרים" (1960) ראה אור על ידי אקספוזישן פרס, ניו-יורק.

פרד כתב את "ריקודי פלסטין" (1947) ואת "ספר ריקוד העם היהודי" (1948) יחד עם אשתו, **קטיה דלקובה**. מאוחר יותר השתתף בכתיבת "עשרה ריקודי-עם בשיטת לָבָן" (1959) יחד עם לואיס וֶנְאָבֶל.

שיטת לָבָן היא מערכת של ניתוח ורישום תנועות הגוף. היא בת-יישום להרבה סגנונות ריקוד ולא רק לריקודי-עם. שיטה זו סייעה לברק להבהיר במלל הדרכות של ריקוד על רחבות הריקודים כמו גם בכתיבתם. ברק התחיל ללמוד את שיטת לָבָן המורכבת עוד בווינה והפך למיומן בה. על-פי שיטה זו רשמה וֶנְאָבֶל את הכוריאוגרפיה

שער התוכניה של פסטיבל הראשון לריקודי עם ישראליים

סיום חגיגי של פסטיבל המחול בפלט מורום בניו-יורק, 1974. צילום: יצחק ברז

ברק היה מוגבל בתנועותיו עקב דלקת פרקים בירך, שהוחמרה בניתוח לא-מוצלח. ואולם, עובדה זו לא דיכאה את התלהבותו או את הצלחתו כמורה, כוריאוגרף וכגורם משמעותי הפועל בתחום.

גלעד ממשיך: "לצידו של ברק היו הפונוגראף (מכשיר לניגון תקליטים) שלו ואוסף קטן של תקליטי ריקודי-עם, כיוון שבזמנו פשוט לא היו הרבה תקליטים של ריקודי-עם. הוא הנחה את הרוקדים בקולו והדריך אותם בתנועות שונות של ריקודי-עם ישראלי, למקצבים שונים במעגלים ובשורות. מהר מאד הם רקדו לצלילי מים מים, קומה אחא, הרמוניקה, הבו לנו יין, הורה אגדתי, מחול עובדיה, דבקה גלבוה, והן ירונו. אלה היו ריקודים אהובים שברק למד בביקורו בישראל בשנת 1949 עם אשתו דלקובה, כמו גם בביקורים מאוחרים יותר. בחזרתו מביקוריו, היה מחליט איזה ריקודים להביא איתו מישראל וללמד בניו-יורק. הוא הצליח להעביר לכל אחד באולם את ההרגשה שריקודים אלה שמחים בצורה בלתי רגילה. מידי פעם היה ברק מזמין להרקדה נגני אקורדיון, חליל, תופים או גיטרה. מוסיקה חיה אכן הייתה מהנה אבל לא תמיד זמינה. ברק הסתמך בעיקר על אוסף ההקלטות המוגבל שהיה לו. המבחר היה מועט לכולם באותם ימים."

"ברק החליט לשפר את המצב המוסיקלי לריקודי-עם ישראליים. הוא יצר קשר עם תקליטי תקווה". (חברה זו נוסדה בשנת 1947 כחברת תקליטים יהודית עצמאית בראשותו של היהודי האמריקני אלן ב. ג'ייקובס - ר.ג.). "החברה הפיקה תקליטי חזנות ושירים בשפת היידיש"

של "חופשה בישראל." תיאור מלא של הריקוד על-פי החלוקה המוסיקלית בעבודה של ביאטריס ריינר ראה אור על ידי לשכת העיתונות לרישום הריקוד - Dance Notation Bureau Press - בשנת 1977. רישומים אלו נכללו בהקלטות אותן מאוחר יותר יזם, עליהן פיקח והפיקו על ידי תקליטי תקווה - Tikva Records. הקריירה שלו כללה גם מינוי בתור חבר סגל שאינו מן המניין במחלקה לחינוך גופני של ברוקלין קולג', שם לימד קורס אקדמי מוכר לתעודה בריקודי-עם ישראליים בשלוש רמות: מתחילים, בינוניים ומתקדמים. לאור העובדה שהשכלתו הפורמאלית הסתיימה בכיתה ט', הרי פלא הוא שהפך להיות מומחה בכיר בתחומו שבעצם מלמד מורים, עובד בדרג של מכללה, מכשיר רקדנים חובבים כמו גם מקצוענים, ונותן בהם את ההשראה לעשות כמיטבם ובהתאם לרמתם.

עמי גילעד, אקורדיוניסט ומעבד מוסיקלי, כתב לנו לאחרונה על חוויותיו מהזמן בו הפיק תקליטים עם ברק. עמי גלעד נזכר שראה את ברק בימי רביעי בערב ב-92Y מלמד בעזרת מיקרופון ביד חוגים פתוחים לקהל: "ההרקדות גדלו בכל שבוע ואהבת המחול הישראלי הייתה פשוט מדבקת", מספר עמי. "על הבמה ישב ברק על שרפרף תלת-רגלי, ועל הרחבה הדגימו רקדנים צעירים את תנועות הריקוד. מלמעלה הוא הנחה את כל הקבוצה בהוראות מילוליות." יש לציין שהמדובר הוא על אולם בֶּאֶטְנוֹוִיץ, המוקף בציור קיר של האמן וינסנט מאראגליוטי (1888-1978), איטלקי שהיגר לאמריקה בגיל 17.

התקליטים שהפיק הפכו אוצר שסייע לכל מי שלימד ריקודי-עם ישראלים והכל רקדו לצליליהם.
"הקלטות אריכי הנגן שהפיק פרד כללו:
"ריקודי-עם בסגנון דבקה" (עמי גילעד ועפרה פוקס, 1966).

"לרקוד עם צברים" (עמי גלעד).
"פסטיבל ריקודי-עם ישראלים" (עמי גלעד וגאולה זוהר).

"מבחר ריקודי-עם ישראלים" (עמי גלעד).
"פנורמה לריקודי-עם ישראלים" (עמי גלעד).
"ריקודי-עם ישראלים" (עמי גלעד).
"ריקודים חסידיים בסגנון הקיבוץ" (עמי גלעד, שי בורשטיין, יוסי שלומר, 1973).

"מחרוזת ריקודי-עם ישראלים - ריקודי ילדים מ-9 ועד 90" (שי בורשטיין, אהובה צדוק).

"מסיבת ריקודי-עם ישראלים" (שי בורשטיין).
"מוזכרת ריקודי-עם ישראלים" (שי בורשטיין, 1972).
החברה גם הפיקה את "ריקודים ישראלים" (דבורה לפסון, הרכב תקווה, טובה רוני, 1956), "לרקוד עם רבקה (שטורמן) - ריקודי-עם ישראלים" ו"לרקוד בשביל הכיף - ריקודי-עם ישראלים" (שי בורשטיין, גאולה זוהר, תיאורים על ידי איילה גורן).

ברק עבד כבר בשנות ה-50 עם מיכאל הרמן ואליקום (שפירא) ותזמורתו הישראלית בהפקת הקלטות של 78 סל"ד של "לך למדבר", "והטיפו", "ברועגו טאנו - ריקוד הברוגו", "הרמוניקה", "הנה מה טוב" (שרה הרמן - סופרנו), "פאתכ טאנו - ריקוד מעגל יהודי" ו"תדרכי" עם רוברט סטארר והרכב ארנו לביץ' בהפקת "דבקה", "הורה חדשה (מי יבנה הגליל)" "מעגל משריד" ו"ארי, ארה". ברק גם סייע לתקליטי אלקטרה עם "הורה - שירי וריקודי ישראל" (הלהקה הישראלית אורנים צבר עם גאולה גיל - 1961) בכתבת חוברת ההדרכה.

מורשתו של ברק המשיכה בתחומים רבים. תכנית ריקודי-העם הישראלי ב-92Y על הלוח הזמנים המלא שלה, כולל ההרקדה הפתוחה בימי רביעי בערב, מנוהלים על ידי רות גודמן ודני עוזיאל, מי שהיה בעבר מרקדני להקת כרמון.

פסטיבל ריקודי-עם ישראלים ופסטיבל האמנויות, תחת ניהולה של רות גודמן מאז 1978 חגג את שנתו ה-61 ב-25 מרץ 2012. תחת ניהולה, תכנית הפסטיבל הורחבה לכלול קבוצות מולטימדיה ומקהלות. בשנים האחרונות הפסטיבל

החוג השבועי לריקודי-עם ב-92Y, 1952

החוג השבועי לריקודי-עם ב-92Y, 1952

להקת "הַבְּרִיָּקָה" ב"תמונת השוק" (מאוספו של ברנרד ליבהאבר)

ברק הציע כג'ייקובס להפיק ולקדם הקלטות לריקודי-עם ישראלים. הרעיון קסם בעיני ג'ייקובס והוא תמך ברעיון החדש של ברק. ברק נכנס להילוך גבוה והחל לחפש צוות שיכלול מעבד מוסיקלי, נגנים וזמרים להקלטות.

תקליטיו החדשים כללו מנגינות הערוכות וקצובות לריקוד. איך ברק עשה זאת? היו לו רקדנים שרקדו בזמן ההקלטה, כך שאפשר היה לקצוב את מהירות הנגינה על פי הריקוד. ברק גם כתב חוברת הדרכה לכל הקלטה.

לונג איילנד, הממוקמת בהמפטסטד, ניו-יורק. האירוע היה חלק מ"הורתי", תכנית סופשבוע מורחב של ארבעה ימי חגיגות לרגל 50 שנות ריקודי-עם ישראלים בצפון-אמריקה. לראשונה בארה"ב, אוהבי ריקודי-העם הישראלי ורקדני להקות מכל רחבי העולם התכנסו כדי לחגוג את אבן-הדרך שציינה 50 שנים של ריקודי-עם ישראלים באמריקה, וכדי לחגוג את מורשתו של **פרד ברק**, "האב" של תנועת ריקוד-העם הישראלי בארצות הברית. האירוע, "הורתי" (31 מאי - 3 יוני, 2001) הביא גם יחד את חלוצי תנועת ריקודי-העם הישראלי בארה"ב, מרקידים וותיקים, ואף מספר כוריאוגרפים שהייתה להם השפעה עמוקה על גיבוש מסורות המחולות באמריקה.

פרויקט המכון לריקודי-עם ישראלים, סופ"ש הורתי, בניהולם של **דני עוזיאל ורות גודמן**, הציע משהו לכל אחד. המשתתפים זכו למבחר עצום של סדנאות לימוד של הידועים בתחום כולל **מושיקו (משה יצחק-הלוי)** ו**יענקל'ה לוי**, שניהם מישראל; ומארה"ב, מחוף אל חוף, **שלמה בכר**, **ישראל יעקובי**, **משה אסקינו**, **נפתלי קדוש**, **דני עוזיאל**, כמו כן **עמי גלעד**. הוצעו אף סדנאות מיוחדות שהוצגו על ידי **יהודית ברין-אינגבר** - מחול מסורתית ספרדי, לוריין ארקוס - רפרטואר ריקודי-ילדים למורים, **דני פולוק ורות גודמן** - שימוש יצירתי בריקודי-ילדים, **ג'ורג' קירבי** - דרבוקה, **דסי שוסטר ואניטה ניידר** מ"שמחתנו" - ריקודי שמחה, ו**פליקס פיביץ** - מחולות מסורתיים של מזרח-אירופה.

דני עוזיאל ופרד ברק, 1978

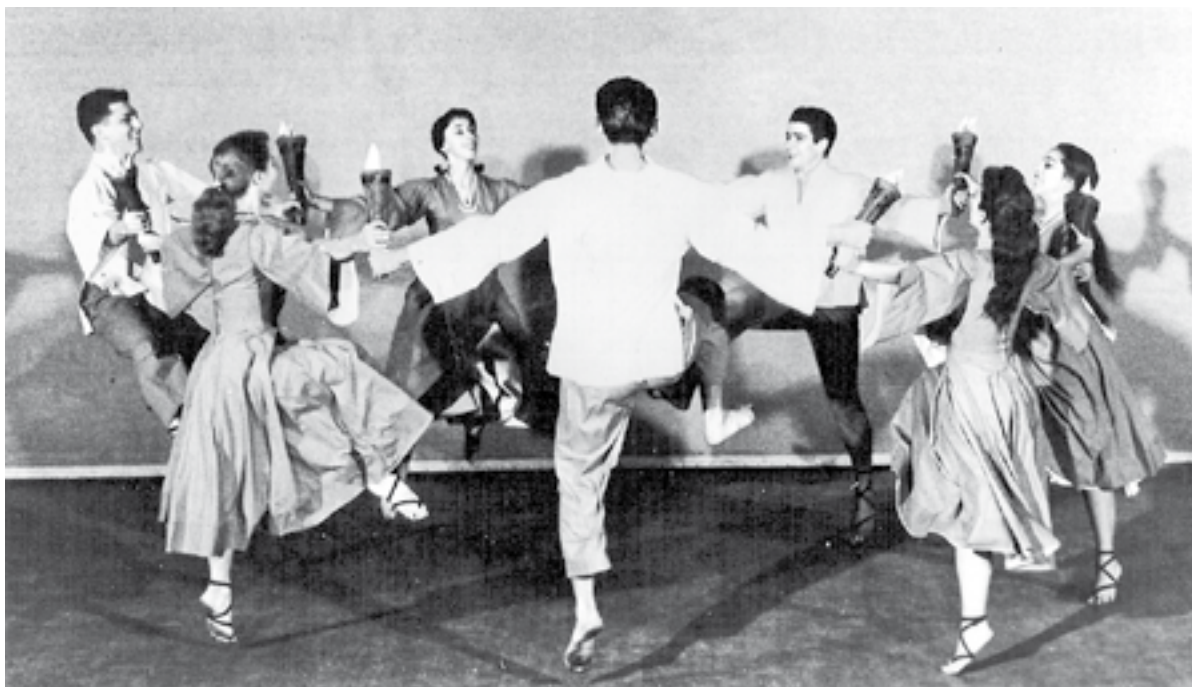

לרקוד עם צברים, 1963

ארח קבוצות מחוץ לעיר המייצגות את הקהילות היהודיות באולבני ורוצ'סטר (ניו יורק), בוסטון (מסאצ'וסטס), קליפורניה, שיקגו (אילינוי), קליבלנד (אוהיו), דלאוור, ניו הייבן והרטפורד (קונטיקאט), מיאמי (פלורידה), מיזורי, פילדלפיה (פנסילבניה), וושינגטון, וויסקונסין, קנדה, מקסיקו, טורקיה וישראל.

משנת 1990, המכון לריקודי-עם ישראלים ממונה על ההפקה של הפסטיבל לריקודי-עם ישראלים. תחת חסותה של IDI, ובשותפות עם קרן קיימת לישראל, תמיכה של ארגון בני-ציון והמועצה היהודית לקשרי קהילה של ניו-יורק, הפסטיבל נפתח כעת בשילוב יריד אמנויות למשפחה. היריד כולל את פעילותם של ארגונים יהודים רבים, אומנויות ומלאכות, מציגים, ספקים, מגישים אינטראקטיביים, ריקודים ושירה עממיים קהילתיים. בשנת 2001 - שנת היובל, נערכו הופעות פסטיבל ב"אדאמס פלייהאוס" באוניברסיטת הופסטרה

ברק היה מוגבל בתנועותיו עקב דלקת פרקים בירך, שהוחמרה בניתוח לא-מוצלח. ואולם, עובדה זו לא דיכאה את התלהבותו או את הצלחתו כמורה, כוריאוגרף וכגורם משמעותי הפועל בתחום.

סיום במחרוזת "חופשה בישראל" - "מחול ההורה"

ההרקדה הפתוחה בימי רביעי בערב ב-92Y, 2013

והשנייה - 60 שנות ריקודי-עם ישראלים לחוג ב-92Y. הפסטיבל החל ב-92Y בשני הימים הראשונים של חודש אפריל עם ה"דניאדה": החלוצים האגדיים של ריקודי-העם הישראלים בארה"ב - דני דסה ודני עוזיאל, ועמם, המורה הראשי של הדור הבא - דני פולק בשפע של סדנאות, סיורי תרבות ומסיבות ריקודים כולל ריקודי עונג שבת. סופשבוע כלל תכנית מחווה לפרד ברק ותערוכת מזכרות. ביום ראשון, 3 אפריל 2011, מופע פסטיבל המחול הישראלי ה-60 הציג רקדנים ונגנים מארצות הברית, קנדה (טורונטו), ונצואלה (קראקס) וישראל, ונערך בקמפוס החינוך של מרטינ לותר קינג הבן בעיר ניו-יורק.

כפי שמתקף ממורשתו, אנו מצדיעים לפרד ברק - מופת, שרוחו הנוהגת ומסירותו העזה נתנה השראה לכל מי שהיו ברי-מזל לעבוד עמו ולהכיר אותו, וכל אלה שהלכו בעקבותיו.

עם ישראל חי ורוקד!

עמי גלעד ומושיקו בהורתי

במהלך אותו סוף השבוע, המכון לריקוד וקהילת הרוקדים כבדו את חלוצי ריקוד-העם הישראלי בצפון אמריקה, כוריאוגרפים מצפון-אמריקה ומישראל ומספר מרקידים וותיקים שממשיכים לכוון ולעצב את עתידה של תנועת ריקודי-העם הישראלים בצפון אמריקה. כל אלה הוכרו על-ידי הבאים בתעודות של כבוד והערכה. שיאו של סוף השבוע היה פסטיבל היובל לריקודי-עם ישראלים בצפון אמריקה שהתקיים ביום ראשון אחר הצהריים. התצוגה הססגונית כללה להקות מחול ומקהלות ייצוג של בתי ספר, תנועות נוער, מכללות, וקהילות יהודיות מארה"ב, קנדה ומקסיקו. הרוח האנרגטית של הפסטיבל כמו גם הביצועים המלהיבים והמרשימים העבירו היטב את המסר שתנועת ריקודי-עם הישראלים חיה ומשגשגת גם פה וגם בחו"ל. ב-20 ביוני 2010, כחלק משנת חגיגות של 75 שנות ריקודים ב-92Y, נערכה בבאטנוויזר הול תכנית מחווה מיוחדת לפרד ברק - "פעירת המחול העממי היהודי: תכנית של הרהורים היסטוריים." תכנית זו הוצגה על ידי רות גודמן ודני עוזיאל, מנהלי המחלקה למחול ישראלי ב-92Y והמכון לריקודי-עם ישראלים, יחד עם ההיסטוריונית למחול יהודית ברין-אינגבר שהציגה מלל ושקופיות אודות חייו של ברק. חלק מקטעי המחול בכוריאוגרפיה המקורית שלו שוחזרו על ידי ליוויה דראפקין ואנאבר, רות גודמן ואיימי שמידט ("חופשה בישראל" - 1953) עם דני פולק, מומחה לריקודי-עם ב-Y ורקדנים מהלהקה של גודמן - הרכב פרפרים, וקראוון ואנאבר. לאחר מכן, לזכר אופיו השיתופי של ברק, הקהל הוזמן להצטרף להרקדה פתוחה. בשנת 2011, שנת ה-100 להולדתו של פרד, נערך סופשבוע חגיגי - פסטיבל 60 - לרגל 60 שנה לפסטיבל ריקודי-עם ישראלים. סופשבוע זה ציין שתי אבני דרך - האחת, כנ"ל,

קטונתי

תל-אביב", שנתיים היה כוריאוגרף להקת הזמר "גוונים" טירת הכרמל, ערך כוריאוגרפיות וביים מופעי סופי שנה בבתי ספר שונים.

במשך שבע שנים עבד בהדרכת ריקודי עם במסגרת בתי תלמיד בחיפה, הדריך במחנות קיץ דרך ארגון "ג'וינט" בקהילות יהודיות באירופה.

אורן גדל בבית האוהב שירה וריקוד ישראלי, אביו - **מוסא אשכנזי** היה מראשוני המדריכים לריקודי עם בחיפה, הדריך חוגים רבים באזור הצפון והקים את להקת המחול הייצוגית "הורה גלים" חיפה. אימו עבדה כמורה בבית הספר "עין הים" בחיפה, הייתה זמרת ב"חבורת בית רוטשילד" חיפה בהנחייתו של **אפי נצר** ושרה בהופעות של להקת "הורה גלים" שהופיעה בפסטיבלים רבים בעולם. אורן חש שאת אהבתו לתחום ינק מהבית ואהבה זו הוא מנסה, בפעילותו הרבה בתחום, להעביר לרוקדים בארץ ולקהילות היהודיות בעולם.

על הריקוד הוא מספר:

שמעתי את השיר לראשונה דרך ערוץ יו טיוב, התרגשתי מאוד וידעתי מיד שאני רוצה לחבר לשיר זה ריקוד. לפעמים אין צורך בהרבה מילים כדי לרגש. שתי הפסוקים

קטונתי

מילים: מהמקורות (ספר בראשית)

לחן: יונתן רזאל

קטנתי מכל החסדים
ומכל האמת
אשר עשית את עבדך
כי במקלי עברתי את הירדן
עתה הייתי לשני מחנות
הצילני נא
הצילני נא
הצילני נא
כי חסדך גדול עלי
והצלת נפשי משאול תחתיה

א **ורן אשכנזי**, בעל תעודת מדריך לריקודי עם (אולפן מכון ווינגייט), תעודת הסמכה בלימודי כוריאוגרפיה והפקת אירועים, תואר ראשון בחינוך וסוציולוגיה ותואר שני בחינוך בשלוב אומנויות (אוניברסיטת לידס). כיום אורן מרקיד, מחבר ריקודי עם וכוריאוגרף ללהקות מחול אשר כבר ייצגו את ישראל בפסטיבלים בחו"ל (איטליה, בולגריה, הולנד, שווייץ ועוד), כוריאוגרף להקת "זמר אחווה ושלום" של עיריית חיפה ומנהל אומנותי של מחנות בחו"ל.

אורן עבד 10 שנים כמורה לתנועה יצירתית וריקוד בכרם מהר"ל. במשך שמונה שנים שימש כמנהל אומנותי ב"מחול הונגריה" וחמש שנים ב"מחול בלטיקה". חמש שנים עבד ככוריאוגרף להקות המחול "ליאו באק" בחיפה. כמו כן היה רקדן בלהקת המחול "שלום חיפה" ו"שלום

האלו שבשיר, הלקוחים מספר בראשית, מצליחים להעביר את העוצמה הרבה. הרגשתי שהזמר, יונתן רזאל, מבטא פה גם את התפילה האישית שלו, לאחר מקרה טראגי שקרה במשפחתו והסוף הוא טוב. חשבתי שיהיה נכון לחבר ריקוד שגם הרוקדים המתחילים וגם המתקדמים יוכלו ללמוד ולבצע בקלות ובכך תבוא לידי ביטוי האחדות של כולם.

צורת הקבוצה: מעגל; אחיזה רגילה.
מבנה הריקוד: בית אחד; שלושה חלקים. משקל: 3/4

חלק א': עמידה עורפית; התקדמות נכ"ש - בפעם הראשונה של הריקוד חלק א' נרקד פעמיים; לאחר מכן פעם אחת בלבד

קטע 1

- 3-1 צעדת ואלס החל בימין לפנים
- 6-4 פסיעה בשמאל לפנים; פסיעה בימין נכ"ש תוך פניה שמאלה; מסיימים עם הפנים למרכז מעגל; שיכול בשמאל מאחורי ימין.
- 9-7 סיבוב ורבע ימינה נכ"ש בצעדת ואלס החל בימין (מסיימים פנים לכיוון ההתקדמות).
- 12-10 פסיעה בשמאל לפנים; פסיעה בימין במקום מאחור; פסיעה בשמאל לפנים.
- 15-13 צעדת באלאנס הצידה (החוצה) החל בימין.
- 18-16 סיבוב ורבע שמאלה לכיוון מרכז מעגל בצעדת ואלס החל בשמאל; מסיימים פנים למרכז מעגל.

- 21-19 צעדת ואלס החל בימין לפנים לכיוון מרכז מעגל והרמת ידיים.
- 24-22 צעדת ואלס החל בשמאל לאחר והורדת ידיים

קטע 2

- 12-1 כמו 1-12 בקטע 1 חלק א'.
- 15-13 נכ"ש: פסיעה בימין לפנים; שיוף בשמאל לפנים; פסיעה בשמאל לפנים.
- 18-16 כמו 15-13.
- 21-19 פונים למרכז מעגל; באלאנס החל בימין ימינה.

24-22 סיבוב שמאלה בצעדת ואלס החל בשמאל.

חלק ב': פנים למרכז מעגל

- 3-1 סיבוב ימינה בהתקדמות למרכז המעגל בצעדת ואלס החל בימין.
- 6-4 סיבוב שמאלה בהתקדמות למרכז המעגל בצעדת ואלס החל בשמאל
- 9-7 צעדת ואלס החל בימין לפנים לכיוון מרכז מעגל והרמת ידיים.
- 12-10 צעדת ואלס החל בשמאל לאחור והורדת ידיים.
- 18-13 שיכול מצד לצד החל בימין שמאלה עם הנפות ידיים תואמות לרגל המשכלת.
- 21-19 חצי סיבוב ימינה בצעדת ואלס החל בימין; מסיימים גב למרכז מעגל.
- 24-22 צעדת ואלס החל בשמאל לאחור.
- 50-24 כמו 1-24 באותן רגליים כלפי חוץ המעגל, החל כשהגב למרכז.

חלק ג': פנים למרכז מעגל.

- 6-1 2 צעדות באלאנס מצד אל צד החל בימין ימינה.
- 9-7 פסיעה בימין ימינה; סגירה בשמאל ליד ימין; שהייה; תוך כדי יש סיבוב של יד ימין נכ"ש
- 12-10 חצי סיבוב ימינה בשלושה צעדים החל בימין; מסיימים גב למרכז.
- 24-13 כמו 1-12 החל בשמאל כאשר הגב למרכז המעגל.

רישום הצעדים: רויטל גולן

יקירנו

דני עוזיאל
לרגל יום הולדתך ה-80

על השראה, הדרכה ומרץ שנתת לדורות של רוקדים לימוד מרהיב וריקוד אלגנטי מנהיגות וחזון לכבוד ולעונג על תרומתך המחמשכת והבלתי נלאית להאגדתנו מריקודי עם ישראלים

תודה רבה!

מאחלים לך עוד שנים רבות ובריאות שפע של אושר וחדוות המחול.

רות ארזן ירון אישר
וקפילת חופסי ריקודי העם הישראליים ככל הצופים

ד"ר דן רונן

מה שהיה ומה שיהיה בריקודי העם

דברי תודה שנאמרו בסיום חגיגת ההשקה של הספר "ריקודי עם בישראל" ב-23/3/2012 בספריה למחול בית אריאלה ת"א

הספר, עניינו מה "ישראלי" בריקודי העם הישראליים? ולמה זה חשוב לדעת? אולי צריך לרקוד ולא לחשוב?

נדע? ישראל מעצמה במספר הרוקדים והריקודים. מה זה אומר? הספר לא בא לסכם תופעה היסטורית, חברתית, תרבותית, אידיאולוגית, אלא ללמדה להכירה, לחשוב עליה ולשאל שאלות שנאמר: "קל יותר לדון אדם על פי שאלותיו מאשר על פי תשובותיו" (וולטר).

האם ריקודי העם היום הם ריקודי עם? האם הם היו פעם ריקודי עם כפי שאנחנו הותיקים חושבים שהם היו? או כמו שנאמר "עבר זה כבר לא מה שהיה" נכון, שאנחנו משתנים הריקודים משתנים האווירה משתנה, ובכל זאת צעדי היסוד נשארים - למה?"

מה ישראלי בריקודי העם הישראליים? מהי "ישראליות"? האם יש לנו תשובה או תשובות? ואולי אין, כדברי פרופ' אניטה שפירא: "הישראליות היא גם היום עיסה שטרם נלושה לתבנית וספק אם תמצא אי פעם את תבניתה".

האם "הישראליות מתכווצת" האם היא נעלמת? מה מהות הדיאלוג בין העבר וההווה? ומה נכון באמרה: "מי שישן אין לו גם חדש לא יהיה לו?"

את הזיכרונות שלנו הותיקים, אי אפשר למחוק. האם הם רק "פגישות עם עצמנו"? האם יש בהם תקווה? איך להעבירם לדורות הבאים? מה צופן העתיד לחברה הישראלית המפולגת רבת הזהויות? מה ניתן ללמוד מריקודי העם?

הספר, עניינו מה "ישראלי" בריקודי העם הישראליים? ולמה זה חשוב לדעת? אולי צריך לרקוד ולא לחשוב?

בספר נדונות שאלות המרחיבות את הדיון מעבר לריקודי העם עצמם והנוגעות בבעיות הקיומיות הקשורות לזהות או הזהויות הישראליות. ביניהן: מה ישראלי בריקודי העם הישראליים? מהי תרבות ישראלית? במה תרמו ריקודי העם "למכנה המשותף" הישראלי? האם ניתן ליצור מכנה משותף ישראלי באופן מכוון ובזמן קצר יחסית בחברה כל כך הטרוגנית כמו ישראל?

מדוע, לשם מה ואיך נוצרו ריקודי העם ומה הם היום? מה מקורות ההשראה של היוצרים הראשונים ושל היוצרים היום? מהו "ריקוד-עם ישראלי" שכה קשה להגדיר וגם קשה לטעות בו? מה מקומם ומהי תרומתם של ריקודי העם לחברה הרבת תרבותית ולתרבות הפנאי בישראל? האם ריקודי העם הם "ישראליים"?

הרבה תודה ו"רב ברכות" לכל אחת ואחד מכם שבאתם לחגיגת ההשקה של הספר "ריקודי עם בישראל", לכבד את אותיות הדפוס (וקצת אולי גם אותי), אך בעיקר את ריקודי העם עצמם. התופעה של יצירת ריקודי עם ישראלים שלא היו לפני שנוצרו, מרתקת מסקרנת ומיוחדת במינה בהקשריה ובבשורה שנשאה עמה. "עם שאין לו ריקוד עם איננו עם" - אמרה גורית קדמן, היה זה ניסיון שאפתני לתרום לגיבוש "לאומיות ישראלית" במסגרת "תרבות עממית רשמית" - האם הצליח? לכל השואלים מה יש לכתוב כל כך הרבה על ריקודי עם - נאמר: בהתחלה, לפני כ-60 שנה, היו 6 ריקודים שחוברו בארץ, היום רוקדים אלפים וריקודים ללא ספור - ועוד הרגלים נטויות. האם זה טוב או רע? מתי

השאלות בספר רבות מסקרנות ומעניינות, התשובות לא פחות והשאר "זיל וגמור" (לך ולמד).

הריקודים הם ישראליים, משום שהם נוצרו כדי לתרום לגיבוש זהות ישראלית ומכנה משותף לחברה הישראלית. משום שהם ביטאו צורך של הישראלים בריקודים משותפים לביטוי עצמי.

משום שרצינו לראות אותם כישראלים. משום שהם נוצרו כדי ליצור קשר חווייתי לעבר, לתרבות, לשפה העברית, לתנ"ך למשנה לחסידות, לחגים, לעונות השנה לריקודי העדות, "לילידות המקומית" ולריקודי המיעוטים; כל המקורות היו שווים וה"מעגל היה אחד".

משום שיוצריהם חפשו תשובות לדילמות כור ההיתוך: "אחדות תוך ריבוי", "מכנה משותף - על אף השונות"; "המשכיות תוך התחדשות" ועוד...

משום שהיה בהם ביטוי לשמחת חיים ויצירה, לשמחת התנועה, לתחושת מחויבות ושייכות, לעבר כמקור של גאווה, לא בחשש אלא כמקור השראה, לא כ"הדחקה" או כ"בריחה" אלא ככוח מדרבן.

כל זמן שהרוקדים ומחברי הריקודים ימשיכו לבקש לשאול ולחפש "סגנון ישראלי", מה שיגדיר את ריקודי העם הישראלי תהא השאלה "מהו ריקוד עם ישראלי? וכשתהא השאלה יהיו גם ריקודי עם ישראליים.

ונאמר: "חייב אדם כל יום לרקוד ריקוד, לשיר שיר, לקרוא ספר, לראות דבר אמנות, להאזין למוסיקה ולהגייד דבר של טעם" (ניסיתי).

דבר יו"ר הארגון אבי פרץ

לקראת פסטיבל כרמיאל 2013 - חג המחולות הארצי, ברצוני לברך את באי הפסטיבל ובמיוחד את המדריכים, המרקידים והיוצרים לריקודי-עם הנוטלים חלק חשוב ומכובד בהצלחת הפסטיבל. זה המקום להודות למדריכים, בשמי, בשם ארגון המרקידים ובשם מטה הפסטיבל, על כך שמפנים מזמנם ובאים להרקיד ללא תמורה ואף יותר מזה כאשר הם נאלצים לבטל את החוגים ומוזמינים את הרוקדים שלהם להגיע ולהשתתף בפסטיבל. אני סמוך ובטוח שבשנים הבאות יהיה שינוי משמעותי גם בנושא התמורה למדריכים. השנה, אנחנו כארגון, יחד עם מטה הפסטיבל, השקענו כספים ברכישת משטח של PVC אשר יכסה 2500 מ"ר (כל מגרשי הטניס). אין ספק שזוהי בשורה וחידוש אשר ינעים לרוקדים. מדובר בהשקעה כספית גדולה וחשובה, המשדרגת את ההרקדות המרכזיות.

בהזדמנות זו אני מזכיר לחברים להסדיר את תשלום דמי החבר, לשנת 2013. אני גם פונה באופן אישי לכל היוצרים והמרקידים הוותיקים והצעירים, מהארץ ומהעולם, לשתף פעולה וליטול חלק בכל ההרקדות. זה מחזק אותנו כארגון, וכאיגוד וזה לטובת כולנו.

השנה הכרזתי על שנת אחדות, אני קורא לכל היוצרים והמדריכים, בעיקר הוותיקים, לשמש דוגמה לדורות הבאים, כוחנו באחדותנו. ככלות הכל התברכנו במקצוע המשמח אנשים. כך נזכה לחוגים גדולים, ונמלא את תפקידנו החשוב כמדריכים לריקודי-עם ישראליים בארץ ובעולם.

בברכת חברים
עו"ד אבי פרץ - יו"ר